

REZUMAT

În prezenta TEZĂ DE ABILITARE ne propunem să prezentăm, *direcțiile de cercetare proprii și relevanța științifică a acestora în domeniul Istoriei Bisericii Ortodoxe Române*. Activitatea științifică, începută acum 20 ani, în timpul studiilor doctorale, la Universitatea din Viena, a fost continuată și dezvoltată, în mod special, în cadrul unor culoare de cercetare bine delimitate, urmărind definirea *relației Stat-Biserică în istoria bisericească a românilor în secolele XVIII-XIX*, cu implicații directe asupra conturării identităților confesionale și naționale în acest timp.

RELAȚIA STAT - BISERICĂ ÎN MONARHIA AUSTRIACĂ ÎN SECOLUL AL XVIII-LEA, CU REFERIRE SPECIALĂ LA ROMÂNII ORTODOCȘI DIN TRANSILVANIA

Activitatea de cercetare proprie privitoare la această temă a urmărit integrarea istoriei ecleziastice a românilor în istoria ecleziastică europeană și internațională. În circuitul științific este propusă o concepție istorică specifică, de asemenea, o informație arhivistică nouă, descoperită în Arhiva Austriacă de Stat din Viena (*Österreichisches Staatsarchiv Wien*). În esență, lucrările științifice întocmite *reflectă atitudinea Curții din Viena față de ortodocșii din monarhia austriacă și modul cum s-a cristalizat noua politică a Curții vieneze față de Biserica Ortodoxă din Transilvania* - un subiect, pe mai departe, provocator și actual în spațiul istoriografiei românești.

RELAȚIA STAT - BISERICĂ ÎN MONARHIA AUSTRIACĂ LA MIJLOCUL SECOLULUI XIX, CU REFERIRE SPECIALĂ LA TRANSILVANIA. AUTONOMIA BISERICESCĂ NAȚIONALĂ

Studiile întreprinse pe acest culoar tematic, bazate, de asemenea, pe cercetarea arhivistică documentară în Arhiva Austriacă de Stat din Viena, urmăresc analiza contextului politic al *interesului administrației austriece de stat pentru o ortodoxie organizată unitar pe teritoriul monarhiei habsburgice*. Ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania și unii intelectuali români propun un statut de *autonomie al ortodoxiei în relație cu statul și de egalitate cu celelalte confesiuni* recunoscute. Se adaugă dorința unei *reglementări ierarhice pe criterii naționale* care se constituie într-un răspuns inteligent pe plan bisericesc la evenimentele și mentalitatea generației anilor 1848 din spațiul central european.

RELAȚIA STAT NAȚIONAL ROMÂN MODERN - BISERICĂ NAȚIONALĂ AUTOCEFALĂ ÎN SECOLUL AL XIX -LEA. NEGOCIERI DIPLOMATICE CU PATRIARHIA ECUMENICĂ

Fondurile documentare existente în Arhivele Diplomatice ale Ministerului de Externe din București ne-au facilitat o analiză pertinentă a mecanismelor prin care statul național român modern a gândit relația sa cu Biserica Ortodoxă Română, urmărind să obțină, prin negocieri diplomatice, recunoașterea autocefaliei acesteia din partea Patriarhiei Ecumenice din Constantinopol, fiind interesat de o Biserică națională independentă într-un stat național independent.

Concomitent cu acțiunea nord-dunăreană de creare a statului român modern și de consolidare a instituțiilor acestuia, inclusiv a Bisericii Ortodoxe Române, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, s-a acordat o atenție crescândă evoluției școlare și bisericești a românilor din spațiul balcanic. *Tema autonomiei bisericești și naționale a schitului Prodromu din Muntele Athos a fost parte a negocierilor diplomatice ale*

autorităților române de stat cu Patriarhia Ecumenică, pentru consolidarea identității culturale a românilor sud-dunăreni în acest timp.

Teza de abilitare mai cuprinde și unele direcții de cercetare secundare, o propunere de dezvoltare a carierei academice din punct de vedere al cercetării științifice/proiecte de viitor și referințele bibliografice asociate conținutului direcțiilor de cercetare proprii.